

Przedmiotowy System Oceniania z wiedzy o społeczeństwie w Zespole Szkół w Cmolasie

PSO jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562) z póź. zm. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 130, poz. 906) jak również z WSO w Publicznym Gimnazjum im. ks. Wojciecha Borowiusza w Cmolasie.

Opracowała: Anna Wilk

Cele

Cele edukacyjne przedmiotu wiedza o społeczeństwie określa podstawa programowa kształcenia ogólnego.

Cele kształcenia są następujące:

Wykorzystanie i tworzenie informacji:

-uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego; wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je. Jest otwarty na odmienne poglądy.

Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów:

- uczeń rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

Współdziałanie w sprawach publicznych:

-uczeń współpracuje z innymi - planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

Znajomość zasad i procedur demokracji:

-uczeń rozumie demokratyczne zasady i procedury oraz stosuje je w życiu szkoły oraz innych społeczności;

Rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje; wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli.

Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej:

-uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji ustroju Polski do rozumienia i oceny wydarzeń życia publicznego.

Rozumie zasady gospodarki rynkowej.

-uczeń rozumie procesy gospodarcze oraz zasady racjonalnego gospodarowania w życiu codziennym; analizuje możliwości dalszej nauki i kariery zawodowej.

UMOWA Z UCZNIEM

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.

Kontrola osiągnięć uczniów obejmuje różnorodne strony działalności poznawczej uczniów, a cechuje ją dokładność i systematyczność.

2. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- pisemne prace kontrolne obejmujące większy zakres materiału

(sprawdziany w formie odpowiedzi na pytania lub testy),

- w ciągu semestru prace kontrolne na zakończenie działu, które są obowiązkowe.

- sprawdziany pisemne wiedzy i umiejętności obejmujące zakres kilku ostatnich lekcji (kartkówki), (położenie nacisku na znajomość dat, pojęć historycznych, postaci i opanowania danych umiejętności).

Kontrola bieżąca – ustna, obejmująca materiał niewielki objętościowo (1-3 lekcje).

Aktywność na lekcji: trzy (+)- uczeń otrzymuje ocenę bdb

- prasówki z kraju i ze świata

- prace domowe (w oparciu o podręcznik, słowniki, literaturę popularno-naukową, teksty źródłowe, słowniki itp.)

- zadania dodatkowe dla uczniów chętnych (w formie referatu, rozprawki, analizy źródła historycznego),

- udział ucznia w konkursach,

- długoterminowe prace dla chętnych

- projekty edukacyjne

3. Pisemne prace kontrolne są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Kiedy uczeń zlekceważy i nie napisze sprawdzianu otrzymuje ocenę nast..

Pisemne prace kontrolne są przeliczane według schematu:

0-29% - niedostateczny

30- 49% - dopuszczający

50 -69 dostateczny

70 -89% dobry

90- 99 % - bardzo dobry

100% i więcej- celujący

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykonał bardzo dobrze wszystkie zadania.

4.Uczeń może poprawić ocenę ndst z pracy kontrolnej pisemnej. Termin i warunki poprawy określa nauczyciel. Jeżeli uczeń poprawi ocenę, wówczas poprzednia ocena traci ważność(umieszczana jest w nawiasie, obok wpisana jest nowa ocena).

5.Krótkie sprawdziany(kartkówki) nie podlegają poprawie.

6.Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

7.Uczeń nieprzygotowany do lekcji może się usprawiedliwić przed zajęciami podając istotny powód swego zaniedbania, obowiązuje jedno nieprzygotowanie w semestrze.

8.Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt i uzupełniać w nim wszelkie braki.

9.Uczeń może korzystać z konsultacji indywidualnych z nauczycielem na spotkaniach.

11.Najpóźniej 10 dni przed radą klasyfikacyjną uczeń na lekcji zgłasza chęć podwyższenia oceny z przedmiotu.

Rozpatrując prośbę ucznia nauczyciel bierze pod uwagę jego dotychczasową pracę, a w szczególności:

Przygotowanie się do lekcji, odrabianie zadań domowych, aktywność na zajęciach. Jeżeli nauczyciel wyraża zgodę na poprawę oceny, ustala z uczniem jej formę i termin.

12. Brak podręcznika zgłoszony przed lekcją zapisywany jest jako (-),trzy minusy zgromadzone upoważniają nauczyciela do wpisania do dziennika -5 pkt.

13. Do lekcji powtórzeniowej przygotowani powinni być wszyscy uczniowie, zwolnienie może uzyskać uczeń, który chorował min. trzy dni.

14. Uczeń, który odpisuje na sprawdzianie otrzymuje ocenę nast. , to samo dotyczy zadań domowych.

15. Uczeń, który nie uczęszczał na zajęcia zobowiązany jest uzupełnić zeszyt, jeżeli tego nie wykona otrzymuje ocenę nast.

16. Uczeń, który przed lekcją zgłosił brak zadania ma obowiązek wykonać go na następną lekcję. (jeden raz w semestrze)

17. Na prośbę rodzica, ucznia nauczyciel udostępnia w obecności nauczyciela pracę pisemną ucznia (nie jest dopuszczalne jej kserowanie, fotografowanie bądź wynoszenie do domu).

18. W procesie oceniania wewnątrzszkolnego stosuje się metodę polegającą na udzieleniu uczniowi informacji zwrotnej w formie rozmowy bądź komentarza pisemnego lub ustnego. Nauczyciel wskazuje

- **dobrze elementy pracy ucznia,**
- **wskazuje, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,**
- **udziela wskazówek, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,**
- **udziela wskazówek, w jakim kierunku uczeń powinien się dalej uczyć.**

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena celująca:

Uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wykazuje się wiedzą znacznie wykraczającą poza program. Samodzielnie dostrzega problemy oraz podejmuje próby ich rozwiązania. Jest aktywny, potrafi kierować zespołem. Ciągłe poszerza swoją wiedzę wykorzystując nowoczesne środki przekazu. Bierze udział w konkursach osiągając bardzo dobre wyniki. Interesuje się sytuacją w kraju i na świecie przedstawiając swoje zdanie.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej w sposób wyczerpujący. Sumiennie przygotowuje się do lekcji oraz systematycznie wykonuje zadania domowe. Podczas wypowiedzi ustnych posługuje się fachową terminologią używając pojęć. Interesuje się sytuacją w kraju i na świecie przedstawiając swoje zdanie. Ponadto uczeń:

- **dokonyuje samodzielnej oceny wydarzeń i zjawisk,**

- *dostrzega związki przyczynowo-skutkowe,*
- *potrafi łączyć wiedzę z różnych przedmiotów,*
- *potrafi interpretować diagramy, wykresy, tabele, mapki tematyczne i wnioski,*
- *interpretuje teksty źródłowe,*
- *przedstawia obecny stan wiedzy dotyczącej badań socjologicznych,*
- *rozumie znaczenie pojęcia tolerancja,*
- *porównuje swoje miejsce w społeczeństwie z innymi,*
- *rozumie, że oprócz praw uczeń ma obowiązki,*
- *zna i cytuje maksymy filozofów i umie je zinterpretować,*
- *wyodrębnia różnice w podziale zadań poszczególnych struktur samorządu oraz organów szkoły,*
- *wykazuje różnice występujące pomiędzy zadaniami poszczególnych struktur samorządu: gminy, powiatu, województwa,*
- *rozumie i potrafi ustalić podobieństwa i różnice w sprawowaniu władzy w monarchii konstytucyjnej i republice,*
- *potrafi wyjaśnić istotę społeczeństwa obywatelskiego,*
- *ocenia sytuację obywatela w państwie demokratycznym, autorytarnym i totalitarnym,*
- *umie określić rodzaje swobód obywatelskich, granice wolności,*
- *wyraża swoje opinie na temat terroryzmu,*
- *omawia konsekwencje konfliktów międzynarodowych i narodowościowych,*
- *posługuje się analizą SWOT do rozwiązywania zagadnień z dziedziny gospodarki lub polityki,*
- *poprawnie stosuje pojęcia: PNB, PKB, akumulacja, spożycie, dług publiczny, reklama społeczna, mobilność zawodowa, liberalizm, interwencjonizm państwowy, bilans płatniczy, protekcjonizm, euroregiony, „globalna wioska”, rozumie związek między przedsiębiorczością a funkcjonowaniem przedsiębiorstwa i gospodarki, znaczenie różnych podmiotów gospodarczych w funkcjonowaniu rynku, rolę giełdy, banków,*

- *gospodarki, znaczenie różnych podmiotów gospodarczych w funkcjonowaniu rynku, rolę giełdy, banków, potrafi wyjaśnić, dlaczego inflacja jest szkodliwa dla gospodarki i konsumentów,*
- *rozumie rolę monopoli w gospodarce wolnorynkowej,*
- *rozumie skutki bezrobocia dla gospodarki,*
- *wykazuje różnice między spółką cywilną a akcyjną,*
- *potrafi zaproponować sposoby przeciwdziałania korupcji w gospodarce,*
- *wie, czym jest Jednolity Rynek Europejski,*
- *ocenia stanowisko Polski w strukturach Unii Europejskiej, sytuację gospodarczą kraju i swego regionu oraz wkład Polski w proces integracji UE,*
- *potrafi wyjaśnić, dlaczego gospodarka nakazowa była nieefektywna, uzasadnia znaczenie przekształceń własnościowych przeprowadzonych w Polsce po 1989 roku,*
- *potrafi wyjaśnić, od czego uzależniony jest wzrost dochodu narodowego, dokonuje bilansu polityki gospodarczej Polski ostatnich lat,*
- *wie, jak skutecznie korzystać z praw konsumenckich, rozumie, na czym polega społeczna odpowiedzialność biznesu, wie, jakie są zasady zatrudniania młodocianych, zna programy edukacyjne realizowane w ramach UE, potrafi scharakteryzować główne zagrożenia ekologiczne dla Ziemi, potrafi przedstawić argumenty za obecnością żołnierzy polskich w misjach zagranicznych lub przeciw niej.*

Ocena dobra:

Uczeń dość dobrze opanował treści podstawy programowej, ale ma niewielkie braki. Potrafi samodzielnie wykonywać zadania, w przypadku trudnych wymaga pomocy nauczyciela. Umie zdobywać informacje z różnych źródeł, jest aktywny na lekcji. Ponadto uczeń:

- *dokonuje samodzielnej oceny wydarzeń i zjawisk,*
- *dostrzega związki przyczynowo-skutkowe,*
- *potrafi łączyć wiedzę z różnych przedmiotów,*
- *potrafi interpretować diagramy, wykresy, tabele, mapki tematyczne i wnioski,*
- *interpretuje teksty źródłowe,*

- przedstawia obecny stan wiedzy dotyczącej badań socjologicznych,
- rozumie znaczenie pojęcia tolerancja,
- porównuje swoje miejsce w społeczeństwie z innymi,
- rozumie, że oprócz praw uczeń ma obowiązki,
- zna i cytuje maksymy filozofów i umie je zinterpretować,
- poprawnie stosuje pojęcia: naród, państwo, samorząd terytorialny, grupa społeczna, państwo unitarne, federacyjne, niezawisłość sędziowska, suwerenność, omawia formy państwa,
- zna i rozumie różnice między państwem totalitarnym i autorytarnym oraz mechanizmy funkcjonowania państwa demokratycznego,
- wykazuje różnice między monarchią konstytucyjną a republiką,
- zna rodzaje więzi społecznych w grupie, czynniki, które wyznaczają prawa i obowiązki dziecka - ucznia, władze samorządu uczniowskiego i opisuje ich działalność,
- rozumie: swoje związki z przyrodą i wie, że jest ona niezbędna do życia oraz funkcjonowania człowieka, że człowiek staje się istotą społeczną dzięki różnorodnym kontaktom; współzależność między sposobem sprawowania władzy a sytuacją obywatela w państwie; różnicę między władzą ustawodawczą i wykonawczą, podział zadań między organami władzy samorządowej a władzą centralną,
- porównuje zachowania pozytywne i negatywne oraz ich wpływ na postawę ludzi.
- prezentuje różne sposoby rozwiązywania konfliktów,
- określa specyfikę działalności organów terytorialnych i organów szkoły,
- charakteryzuje podstawowe zasady ustroju politycznego RP i uprawnienia organów władzy,
- uzasadnia cel działania organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń, związków zawodowych,
- dostrzega różnice w typach partii i systemach partyjnych,
- poprawnie stosuje pojęcia: budżet, podmiot gospodarczy, marketing, inwestor, makler, dywidenda, prawo handlowe, dochód narodowy, dochód narodowy per capi- ta, deficyt budżetowy, rynek konsumenta, monopol, rynek pracy, transformacja.

Ocena dostateczna:

Uczeń ma wyraźne braki, jego wiedza jest niepełna. Podstawowe informacje zdobywa pod kierunkiem nauczyciela. Zadania domowe wykonuje niesystematycznie. Wykazuje się niewielką aktywnością na zajęciach, nie potrafi interpretować wydarzeń polityczno- gospodarczych z kraju i ze świata, jedynie je przedstawia.

- jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna,
- ma problemy z samodzielnym sformułowaniem i uzasadnieniem swoich wypowiedzi,
- udziela odpowiedzi na proste pytania nauczyciela,
- wykonuje samodzielnie proste zadania, które przydzielili mu grupa,
- definiuje pojęcia: potrzeby człowieka, grupy społeczne, samorząd terytorialny, Polonia, naród, państwo totalitarne, autorytarne, demokratyczne, absolutorium, koalicja, elektorat, interpelacja, immunitet,
- zna: podstawowe dokumenty, na których podstawie funkcjonuje szkoła, cele, jakie realizuje państwo, układ treści Konstytucji RP strukturę władzy centralnej i jej podstawowe uprawnienia,
- wymienia formy państwa, podstawowe dokumenty określające prawa i wolności człowieka, systemy partyjne na świecie, typy partii,
- odróżnia państwa o ustroju demokratycznym od państw niedemokratycznych i zna w nich sytuację jednostki,
- charakteryzuje podstawowe zasady państwa demokratycznego, ustroju RR
- omawia proste diagramy, wykresy, tabele,
- opisuje i kwalifikuje grupy społeczne i warunki przynależności,
- wie, że oprócz praw obywatel ma też powinności, wie jak się powołuje organy władzy,
- definiuje pojęcia: barter, budżet rodzinny, prawo popytu i podaży, konkurencja, depozyt bankowy, obligacja, akcja, kurs akcji, spółka zoo, spółka akcyjna, recesja, spółdzielnia, przedsiębiorczość, rynek pracy, siły wytwórcze, korupcja, uchodźcy,
- wie, czym zajmują się ambasady i konsulaty,
- zna funkcje i rodzaje pieniądza,

- wyjaśnia, na czym polega gospodarowanie,
- wie, jakie są rodzaje gospodarek,
- rozumie, że sytuacja ekonomiczna rodziny zależy od wykształcenia i przedsiębiorczości jej członków,
- zna mechanizmy gospodarki rynkowej, rodzaje spółek,
- rozumie perswazyjny charakter reklamy,
- wie, z jakich form pomocy mogą skorzystać absolwenci wszystkich typów szkół oraz na czym polegają obowiązki pracowników i pracodawców,
- potrafi skorzystać z biura pośrednictwa pracy,
- opisuje formalności związane z rozpoczęciem samodzielnej działalności gospodarczej, przemiany gospodarcze, jakie zaszły w RP po 1989 roku,
- zna system szkolny w Polsce,
- potrafi samodzielnie napisać CV i list motywacyjny,
- rozumie, że wybierając zawód, trzeba uwzględnić własne zainteresowania, a także zapotrzebowanie na rynku,
- omawia etapy tworzenia Unii Europejskiej.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń ma braki w wiadomościach podstawowych. Pod kierunkiem nauczyciela wykonuje zadania o małym stopniu trudności. Wykazuje postawę bierną na lekcji. Ma trudności w czytaniu oraz w rozumieniu przeczytanego tekstu. Zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie, nie odrabia zadań domowych. Ponadto uczeń:

- potrafi nazwać centralne organy państwowe,
- wyjaśnia pojęcia: praca, rynek, gospodarka rynkowa, popyt, podaż, cena, bank, giełda, inflacja, towar, przedsiębiorstwo, pieniądz, moneta, banknot, budżet, podatek, bezrobocie, pracodawca, pracobiorca, eksport, import, reklama, terroryzm,
- wie, że celem działalności gospodarczej człowieka jest zaspokajanie własnych potrzeb, praca i umiejętności człowieka są warunkiem rozwoju jednostki i społeczeństwa, dlatego obywatele powinni płacić podatki,
- wyliczą rodzaje podatków, symbole Unii Europejskiej,
- wskazuje na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej,

- wie, czym są ONZ i NATO,
- wie, jak należy przygotować dokumenty niezbędne w uzyskaniu pracy, gdzie szukać informacji o możliwości zatrudnienia,
- potrafi z pomocą nauczyciela napisać CV i list motywacyjny,
- lokalizuje siedzibę Urzędu Pracy w miejscu zamieszkania.

Ocena niedostateczna:

Uczeń posiada duże braki w wiedzy i umiejętnościach przewidzianych podstawą programową. Wykazuje bierną postawę na lekcji mimo zachęt nauczyciela. Nie odrabia zadań domowych ani nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykonuje dodatkowych prac.

Opracowała: Anna Wilk